

**Підготовка ракетних військ
Сухопутних військ Збройних
Сил України (ракетна,
реактивна артилерійська
бригада, дивізіон, батарея,
відділення, взвод, обслуга).
Настанова**

Настанова розроблена робочою групою офіцерів управління ракетних військ і артилерії командування підготовки Командування Сухопутних військ Збройних Сил України спільно з Науково-дослідним центром ракетних військ і артилерії, та погоджено із заінтересованими органами військового управління Збройних Сил України, структурними підрозділами Генерального штабу Збройних Сил України.

Ця настанова визначає основи системи підготовки ракетних військ Сухопутних військ Збройних Сил України, основні положення планування, забезпечення, проведення та керівництва підготовкою, а також її оцінювання (сертифікації).

В настанові враховані вимоги національних нормативних документів з питань підготовки, оцінювання (сертифікації) у Збройних Сил України, вимоги щодо досягнення взаємосумісності з державами членами НАТО, а також досвід підготовки, перевірки готовності та застосування ракетних військ Сухопутних військ Збройних Сил України в ході проведення антитерористичної операції (далі — АТО) та операції Об'єднаних сил (далі — ООС) на території Донецької та Луганської областей.

НАСТАНОВА

ПІДГОТОВКА РАКЕТНИХ ВІЙСЬК СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ



Видавництво
«Центр учбової літератури»
Київ – 2024

УДК 623.61

П 32

Підготовка ракетних військ Сухопутних військ Збройних Сил України П 32 (ракетна, реактивна артилерійська бригада, дивізіон, батарея, відділення, взвод, обслуга): настанова — Київ: «Центр учбової літератури», 2024. — 160 с.

ISBN 978-611-01-3128-5

Настанова розроблена робочою групою офіцерів управління ракетних військ і артилерії командування підготовки Командування Сухопутних військ Збройних Сил України спільно з Науково-дослідним центром ракетних військ і артилерії, та погоджено із заінтересованими органами військового управління Збройних Сил України, структурними підрозділами Генерального штабу Збройних Сил України.

Ця настанова визначає основи системи підготовки ракетних військ Сухопутних військ Збройних Сил України, основні положення планування, забезпечення, проведення та керівництва підготовкою, а також її оцінювання (сертифікації).

В настанові враховані вимоги національних нормативних документів з питань підготовки, оцінювання (сертифікації) у Збройних Сил України, вимоги щодо досягнення взаємосумісності з державами членами НАТО, а також досвід підготовки, перевірки готовності та застосування ракетних військ Сухопутних військ Збройних Сил України в ході проведення антитерористичної операції (далі — АТО) та операції Об'єднаних сил (далі — ООС) на території Донецької та Луганської областей.

ISBN 978-611-01-3128-5

© «Центр учбової літератури», 2024.

ЗМІСТ

	ВСТУП	6
	ПОСИЛАННЯ НА ВІЙСЬКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ	7
	ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ	8
	ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ ТА УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ	9
1	ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	11
2	КОЛЕКТИВНА ПІДГОТОВКА РАКЕТНИХ ВІЙСЬКОВИХ ЧАСТИН І ПІДРОЗДІЛІВ	14
2.1	Загальні положення	14
2.2	Заняття	17
2.2.1	Тактична підготовка	17
2.2.2	Спеціальна підготовка	24
2.2.3	Технічна підготовка	27
2.3	Підготовка з управління ракетними ударами	28
2.3.1	Планування, облік та керівництво підготовкою з управління ракетними ударами	28
2.3.2	Організація підготовки з управління ракетними ударами	29
2.3.3	Підготовка тренування з управління ракетними ударами	32
2.3.4	Проведення тренування з управління ракетними ударами	33
2.3.5	Підготовка контрольного заняття з управління ракетними ударами	33
2.3.6	Проведення контрольного заняття з управління ракетними ударами	34
2.4	Тактичні навчання	34
2.4.1	Загальні положення	34
2.4.2	Підготовка тактичного навчання	44
2.4.3	Проведення тактичних навчань	51
2.5	Особливості підготовки та проведення тактичних навчань з пуском бойових ракет	55
2.5.1	Підготовка військової частини (підрозділу) до проведення тактичних навчань у пункті постійної дислокації	55
2.5.2	Порядок переміщення в район проведення навчання та повернення до пункту постійної дислокації	56
2.5.3	Підготовка та проведення тактичного навчання	57
3	КОЛЕКТИВНА ПІДГОТОВКА УПРАВЛІННЯ (ШТАБІВ)	60
3.1	Штабні тренування	61
3.1.1	Загальні положення	61
3.1.2	Роздільні штабні тренування	63
3.1.3	Спільне штабне тренування	64
3.1.4	Командно-штабне тренування	65

3.2	Командно-штабні навчання	66
3.2.1	Загальні положення	66
3.2.2	Підготовка та проведення командно-штабних навчань	68
3.3	Організація і проведення радіотренування	69
4	ІНДИВІДУАЛЬНА ПІДГОТОВКА ОФІЦЕРІВ, СТАРШИН, СЕРЖАНТІВ ШТАБІВ, ВІЙСЬКОВИХ ЧАСТИН І ПІДРОЗДІЛІВ	70
4.1	Загальні положення	70
4.2	Підготовка офіцерів	71
4.3	Підготовка сержантського (старшинського) складу	72
4.4	Організація планування індивідуальної підготовки	73
4.5	Курсова підготовка	75
4.6	Збори	76
4.7	Заняття з предметів навчання	76
4.8	Самостійна робота	79
4.9	Контрольні заходи	80
5	ОЦІНЮВАННЯ ВІЙСЬКОВИХ ЧАСТИН (ПІДРОЗДІЛІВ)	81
5.1	Розбір заходів підготовки ракетних військових частин (підрозділів)	86
5.1.1	Розбір тактичного навчання (контрольного заняття з управління ракетними ударами)	86
5.1.2	Розбір штабного тренування (тренування з управління ракетними ударами)	88
5.1.3	Розбір виконання завдання з управління ракетними ударами	89
5.2	Оцінювання заходів підготовки ракетних військових частин (підрозділів)	90
5.2.1	Оцінювання тактичних навчань (контрольних занять з управління ракетними ударами)	90
5.2.2	Оцінювання командно-штабного навчання (тренування)	100
5.2.3	Оцінювання управління ракетними ударами	104
6	ОБСЛУГОВУВАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХОДІВ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ЗАХОДІВ З БОЙОВИМИ ПУСКАМИ	106
6.1	Загальні положення	106
6.2	Заходи безпеки під час проведення робіт на стартовій, технічній позиції	108
6.3	Заходи безпеки у випадку виникнення аварійної ситуації	110
Додатки:		
1	Завдання з підготовки та нанесення ракетних ударів (ракетний комплекс 9К79)	112
2	Завдання з підготовки та нанесення ракетних ударів (реактивна система залпового вогню 9К58)	122

3	Норми часу для оцінки маневреності та виконання завдань	131
4	Правила оцінювання контрольно-комплексного заняття батареї	136
5	Картка оцінювання контрольно-комплексного заняття батареї	137
6	Схема оцінювання тактичного навчання (контрольного заняття з УРУ) бригади	138
7	Картка оцінювання тактичного навчання (контрольного заняття з УРУ) бригади	139
8	Схема оцінювання тактичного навчання контрольного заняття з УРУ) дивізіону	142
9	Картка оцінювання тактичного навчання контрольного заняття з УРУ) дивізіону	143
10	Схема оцінювання тактичного навчання батареї	146
11	Картка оцінювання тактичного навчання батареї	147
12	Схема оцінювання командно-штабного навчання з бригадою	150
13	Картка оцінювання командно-штабного навчання з бригадою	151
14	План підготовки військової частини з управління ракетним ударами	153
	СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ (ДЖЕРЕЛ)	160

ВСТУП

Настанову розроблено відповідно до вимог директив і наказів Генерального штабу Збройних Сил України з питань бойової підготовки, Наставни з бойової підготовки у Збройних Сил України з урахуванням практичного досвіду застосування ракетних військових частин (підрозділів) Збройних Сил України в операції Об'єднаних сил (антитерористичній операції) на території Донецької та Луганської областей, участі іноземних інструкторів у підготовці підрозділів, організації бойової підготовки у збройних силах держав-членів НАТО.

У Наставні викладено основні положення щодо організації, підготовки та проведення колективної, індивідуальної підготовки, порядку оцінювання військових частин (підрозділів) ракетних військ Сухопутних військ Збройних Сил України.

ПОСИЛАННЯ НА ВІЙСЬКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ

Позначка військової публікації	Повне найменування військової публікації
1	2
ВКП 7-00(01).01	а. Доктрина підготовки сил оборони держави, затверджена наказом Генерального штабу Збройних Сил України від 21.01.2020 № 18
ВКП 7-00(03).01	б. Доктрина з організації підготовки у Збройних Силах України, затверджена начальником Генерального штабу Збройних Сил України від 03.07.2020 № 1929/НВГШ
ВКП 7-00(01).01	в. Доктрина з визначення та впровадження досвіду у Збройних Силах України, затверджена начальником Генерального штабу Збройних Сил України від 03.07.2020 № 1928/НВГШ
ВКП 7-00(01).01	г. Доктрина з організації оцінювання (сертифікації) у Збройних Силах України, затверджена начальником Генерального штабу Збройних Сил України від 03.07.2020 № 1930/НВГШ
ВКДП 7(5)-00(01).01 ВКДП 7-00(03).02	д. “Типовий каталог завдань, з підготовки Збройних Сил України” та “Інструкція про порядок розроблення (розміщення) стандартів (каталогів завдань) з підготовки та проведення оцінювання за стандартами підготовки Збройних Силах України” введені в дію наказом Генерального штабу Збройних Сил України від 27.01.2020 №26 “Про порядок розроблення (розміщення) стандартів (каталогів завдань) з підготовки та проведення оцінювання за стандартами підготовки Збройних Сил України”
ВКДП 7-00(03).01	е. Настанова з бойової підготовки у Збройних Силах України, затверджена начальником Генерального штабу Збройних Сил України 07.10.2020
	и. Інструкція з організації підготовки та проведення перевірок у Збройних Силах України, введена в дію наказом Генерального штабу Збройних Сил України від 02.01.2020 №1 (зі змінами)

ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

Бойова підготовка – це цілеспрямований та організований процес навчання військовослужбовців військових частин і підрозділів, а також злагодження органів управління (штабів) тактичного рівня, військових частин (підрозділів) з метою досягнення їх готовності до виконання завдань за призначенням як у мирний час, так і в особливий період.

Бойова готовність військової частини (підрозділу) – стан, що визначає її (його) спроможність реалізувати бойовий потенціал для виконання завдань за призначенням в конкретних умовах обстановки у визначений період.

Боездатний стан – стан, коли військова частина укомплектована навченим особовим складом, штатним озброєнням та військовою технікою (далі – ОВТ), забезпечена необхідними матеріально-технічними засобами та набула визначених бойових спроможностей.

Вправа – цілеспрямоване та планомірно організоване виконання розумових та практичних дій (приймів) з метою засвоєння знань, оволодіння, формування та удосконалення практичних умінь та навичок.

Внутрішньо позиційний маневр – це маневр у межах зайнятого позиційного району з метою швидкого виходу з-під можливого удару (вогню) противника.

Злагодженість підрозділу – погодженість дій військовослужбовців під час виконання завдань у складі підрозділу відповідно до вимог стандартів підготовки.

Індивідуальна спроможність військовослужбовця – рівень його теоретичних знань, практичних умінь та навичок, психологічних та фізичних якостей, якими повинен володіти військовослужбовець для якісного виконання функціональних обов'язків відповідно до займаної посади.

Норматив – часовий, кількісний і якісний показник виконання окремими військовослужбовцями або підрозділами поставлених завдань, прийомів і дій, пов'язаних із застосуванням зброї та військової техніки в ході бойової підготовки.

Прийом – окрема дія, рух.

Спроможність – властивість, що дозволяє здійснювати певні дії для досягнення конкретної мети з урахуванням визначених ресурсів.

Уміння військовослужбовця – здобута на основі отриманих завдань у військовій сфері здатність військовослужбовців виконувати належним чином певні дії на практиці. Систематичні та цілеспрямовані тренування тих, хто навчається шляхом виконання певних дій, які забезпечують перетворення знань та умінь на навички.

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ ТА УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

Скорочення та умовні позначення	Повне словосполучення та поняття, що скорочуються
1	2
АРГ	Аварійно-рятувальна група
БЗтаТ	Батарея зберігання та транспортування
БМ	Бойова машина
БПЛА	Безпілотний літальний апарат
БРіР	Батарея регламенту і ремонту
БЧ	Бойова частина
ВВНЗ	Вищий військовий навчальний заклад
ВП	Вогнева позиція
ВТЗ	Високоточна зброя
ВТтаП	Відділення транспортування та перевантаження
ГШ	Генеральний штаб
ЗАЗ	Засекречена апаратура зв'язку
ЗС	Збройні сили
КЕЧ	Квартино-експлуатаційна служба
КШН	Командно-штабне навчання
КШТ	Командно-штабне тренування
МТЗ	Матеріально-технічне забезпечення
МЦМБ	Міжнародний центр миротворчості та безпеки
МЦПП	Міжвидовий центр підготовки підрозділів
НАСВ	Національна академія Сухопутних військ
НМТБ	Навчальна матеріально-технічна база
НПРВ	Настанова з підготовки ракетних військ
ОВТ	Озброєння та військова техніка
ОКП	Основний командний пункт
ПЕОМ	Персональна електронно-обчислювальна машина
ПММ	Паливо-мастильні матеріали
ПНРУ	Підготовка та нанесення ракетних ударів
ППД	Пункт постійної дислокації
ПР	Позиційний район
ПУ	Пункт управління
РВіА	Ракетні війська і артилерія
РХБ	Радіаційний, хімічний та бактеріологічний
РЧ	Ракетна частина
РШТ	Роздільне штабне тренування
СВ	Сухопутні війська
СП	Стартова позиція
СПУ	Самохідна пускова установка

1	2
СПТ	Спільне штабне тренування
ТЗМ	Транспортно-заряджаюча машина
ТКП	Тиловий командний пункт
ТМ	Транспортна машина
ТН	Тактичне навчання
ТСН	Тактико-спеціальне навчання
УКХ	Ультракотрохвильовий
УРУ	Управління ракетними ударами
ШТ	Штабне тренування

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Бойова підготовка військових частин (підрозділів) ракетних військ Збройних Сил України – це цілеспрямований та організований процес навчання військовослужбовців військових частин і підрозділів, а також злагодження органів управління (штабів) тактичного рівня, військових частин (підрозділів) з метою досягнення їх готовності до виконання завдань за призначенням як у мирний час, так і в особливий період.

Бойова підготовка є основним змістом повсякденної діяльності командувачів, командирів (начальників), органів управління (штабів) і військ. Важливим показником рівня бойової підготовки є польова виучка військ, опанування необхідними знаннями та вміннями військово-професійної діяльності у ході занять, тренувань і навчань.

Бойова підготовка організовується і проводиться на основі вимог Концепції підготовки Збройних Сил України, Бойового статуту ракетних військ Збройних Сил України (далі – Бойовий статут), наказів і директив Міністерства оборони України, Генерального штабу Збройних Сил України, Командування Сухопутних військ Збройних Сил України.

Складовими бойової підготовки ракетних військ Збройних Сил України є:

- а)** колективна підготовка військових частин та підрозділів;
- б)** колективна підготовка управлінь (штабів) військових частин та підрозділів;
- в)** індивідуальна підготовка військовослужбовців військових частин і підрозділів.

Колективна підготовка – це цілеспрямований та організований процес послідовних заходів підготовки органів військового управління, військових частин (підрозділів) та створених на тимчасовій основі тактичних груп, який проводиться для досягнення такого рівня злагодженості, що забезпечить (гарантуватиме) ефективне виконання покладених на них завдань як у мирний час, так і в особливий період.

Індивідуальна підготовка – це цілеспрямований та організований процес послідовних заходів навчання та виховання всіх категорій військовослужбовців, спрямований на формування у них необхідного рівня знань, умінь, навичок, фізичних та психологічних якостей для виконання обов'язків за посадою (спеціальністю) як у мирний час, так і в особливий період.

Форми колективної підготовки ракетних військ Збройних Сил України включають:

- а)** під час підготовки частин (підрозділів):
 - 1)** для ракетної бригади (дивізіону¹):
 - тренування з управління ракетними ударами;
 - контрольні заняття з УРУ;
 - тактичні (тактико-спеціальні) навчання;

¹Тут і далі за текстом, якщо не вказано окремо, під дивізіоном мається на увазі ракетний дивізіон, реактивний артилерійський дивізіон РСЗВ великого калібру.

2) для батареї²:

заняття (тактико-стройові, комплексні, контрольно-комплексні);
тактичні (тактико-спеціальні) навчання;

3) для взводу (обслуги (відділення)):

заняття (тактичні, тактико-стройові).

б) під час підготовки управління ракетної бригади³ (штабів):

1) штабні тренування (роздільні, спільні, командні);

2) командно-штабні навчання.

Зі штабами та підрозділами можуть проводитися теоретичні та інструкторсько-методичні заняття. Зі штабами може бути запланована централізована підготовка у повному складі у вищих військових навчальних закладах.

Форми індивідуальної підготовки ракетних військ Збройних Сил України включають курсову підготовку, збори, заняття за визначеними програмами індивідуальної підготовки за предметами навчання (лекції, семінари, практичні та групові заняття, групові вправи, тактичні літучки, тренування, заняття в класах на полігонах та на місцевості для формування початкових навичок у виконанні своїх обов'язків з УРУ), стажування, самостійну підготовку, контрольні заходи тощо.

Основними завданнями бойової підготовки ракетних військ Збройних Сил України є:

а) відновлення боєздатності військових частин (підрозділів) та нарощування бойового потенціалу в умовах загострення суспільно-політичної обстановки;

б) набуття бойових спроможностей військових частин (підрозділів) під час відновлення боєздатності та нарощування бойового потенціалу в особливий період;

в) комплексний підхід до реалізації Концепції бойових спроможностей військовою частиною у повному складі із концентрацією зусиль на підготовці органів управління ракетної бригади та основних її структурних підрозділів – дивізіонів та їм рівних;

г) оволодіння військовослужбовцями військово-обліковою спеціальністю, підготовка їх до виконання обов'язків за посадовим призначенням у повсякденній діяльності та в умовах ведення бойових дій, виконання інших завдань як самостійно, так і у складі підрозділів;

д) опанування особовим складом нових зразків ОВТ, набуття знань, умінь та навичок щодо їх експлуатації і підтримання в готовності до застосування, дотримання вимог безпеки;

е) удосконалення бойового вишколу;

²Тут і далі за текстом під батареєю мається на увазі стартова батарея, реактивна артилерійська батарея РСЗВ великого калібру

³ Тут і далі за текстом під ракетною бригадою мається на увазі ракетна бригада, реактивна артилерійська бригада РСЗВ великого калібру.

ж) підтримання готовності військових частин (підрозділів) на рівні, що забезпечує виконання завдань за призначенням;

к) набуття офіцерським та сержантським (старшинським) складом професійних знань, умінь та навичок, розвиток командирських якостей, методичної майстерності щодо навчання і виховання військовослужбовців, управління підпорядкованими військовими частинами (підрозділами) під час виконання практичних завдань з відведенням на це близько 75 % навчального часу на місцевості (макетах місцевості);

л) злагодження штабів військових частин, військових частин та підрозділів;

м) пошук, дослідження і впровадження нових форм і способів ведення бойових дій з урахуванням набутого бойового досвіду та досвіду під час спільних навчань з НАТО;

н) вивчення основних положень міжнародного гуманітарного права;

п) виховання у військовослужбовців високих морально-бойових якостей, відданості та почуття відповідальності за захист Батьківщини.

Бойова підготовка проводиться за такими основними принципами:

а) відповідність її змісту положенням Воєнної доктрини України та інших нормативно-правових актів України;

б) персональна відповідальність командувачів, командирів (начальників) за рівень підготовки штабів, військових частин (підрозділів) до виконання завдань за призначенням;

в) забезпечення постійної бойової готовності військових частин та підрозділів до виконання завдань за призначенням;

г) наочність;

д) системність та послідовність навчання (“від простого до складного”);

е) навчати війська тому, що необхідно на війні (максимальне наближення умов навчання до обстановки реальних бойових дій);

ж) єдність військового навчання і виховання;

к) економічність проведення заходів бойової підготовки;

л) професійна спрямованість;

м) доступність;

н) науковість навчання;

п) колективний та індивідуальний підхід до навчання;

р) зв'язок теорії і практики військової справи;

с) кожен начальник вчить свого підлеглого.

Основними предметами навчання з індивідуальної підготовки для офіцерів вважаються тактична підготовка та підготовка з УРУ; бойової підготовки для підрозділів – тактична підготовка, спеціальна та технічна підготовка. Решта основних предметів визначається організаційно-методичними вказівками з підготовки видів, окремих родів військ (сил) Збройних Сил України в навчальному році.

Ракетні військові частини (підрозділи) та офіцери (сержанти)-ракетники повинні бути постійно готовими до виконання завдань щодо нанесення ракетних ударів, передбачених Наставною з підготовки ракетних військ Збройних Сил України.

Перелік завдань щодо підготовки та нанесення ракетних ударів наведено у додатках 1 – 2 до цієї Настанови.

2. КОЛЕКТИВНА ПІДГОТОВКА РАКЕТНИХ ВІЙСЬКОВИХ ЧАСТИН І ПІДРОЗДІЛІВ

2.1. Загальні положення

Підготовка ракетних військових частин (підрозділів) – система навчальних заходів щодо послідовного злагодження підрозділів і військових частин для ведення бойових дій або виконання інших завдань за призначенням у мирний час та особливий період.

Метою підготовки ракетних військових частин (підрозділів) є досягнення ними такого рівня бойової готовності, який забезпечує виконання бойових завдань, визначених замислами та планами бойових дій, у будь-яких умовах бойової обстановки з урахуванням досвіду застосування ракетних військ у бойових діях, забезпечення їх готовності до виконання визначених завдань у періоди, пов'язані з призовом та звільненням військовослужбовців строкової служби, заміною офіцерів, старшин (сержантів) та солдатів, освоєнням нового ОВТ, способів їх бойового застосування.

Підготовка ракетних військових частин (підрозділів) здійснюється під час проведення занять з предметів навчання, ТН послідовно за етапами: злагодження обслуг (відділень, чергових змін тощо), взводів, батарей, дивізіонів, їм рівних підрозділів та військових частин. Її зміст та порядок проведення залежить від рівня укомплектованості особовим складом.

Порядок підготовки ракетних військових частин (підрозділів) за циклами (періодами), кількість навчальних днів на місяць, тривалість навчального дня та часу, циклів, періодів, що виділяються на підготовку, визначаються відповідними старшими командирами (начальниками), виходячи з рівня їх підготовки, завдань, до виконання яких вони готуються, можливостей наявної НМТБ та виділених на підготовку ресурсів.

Набуття (удосконалення) визначених спроможностей військових частин (підрозділів), що відновлюють боєздатність, здійснюється шляхом проведення планових заходів з відновлення боєздатності протягом визначеного терміну за трьома періодами (базовим, інтенсивним та підтримуючим) відповідно до стандартів підготовки (планів відновлення боєздатності).

Тривалість періодів визначається наказами, директивами ГШ ЗС України, командування підготовки СВ ЗС України, організаційно-методичними вказівками вищих органів військового управління та Планом підготовки на навчальний рік.

Базовий період підготовки – підготовка до проведення злагодження підрозділів (відновлення та ремонт ОВТ, проведення організаційних заходів, переміщення та укомплектування особовим складом, матеріально-технічними засобами), проведення курсової (зорової, фахової) підготовки та індивідуальної

підготовки за модульним принципом, відпустки військовослужбовців, виконання завдань щодо забезпечення заходів бойової підготовки інших підрозділів, життєдіяльності військової частини, тощо.

У це період з ракетними частинами (підрозділами), що відновлюють боєздатність, проводиться:

- а)** індивідуальна підготовка у ППД військових частин:
індивідуальна підготовка офіцерів та сержантів (тренування (вправи));
фахова підготовка (зборові заходи за фахом);
- б)** індивідуальна підготовка в навчальних центрах Збройних Сил України:
загальновійськова підготовка;
базова фахова підготовка;
курси підвищення кваліфікації;
- в)** курсова підготовка штабів бригад у ППД;
- г)** централізована підготовка штабів дивізіонів у НАСВ.
- д)** вихідний контроль.

Крім цього, протягом періоду:

- а)** проводиться поточне обслуговування ОВТ;
- б)** виконуються завдання щодо забезпечення заходів бойової підготовки підрозділів, які перебувають на етапі інтенсивної підготовки;
- в)** удосконалюються об'єкти (засоби) приказарменної та батареїної НМТБ;
- г)** виконуються заходи життєдіяльності військової частини (чергові відпустки військовослужбовців, тощо).

Інтенсивний період підготовки – набуття (підтримання) здатності виконувати бойові завдання на загальновійськових полігонах (МЦПП РВіА, МЦМБ), проведення тактичних (тактико-спеціальних) навчань, відпрацювання тактичних завдань на незнайомій місцевості зі здійсненням маршу різними способами у складі підрозділів, визначення рівня боєздатності (самооцінювання або оцінювання першого рівня).

Інтенсивний період – заключний період підготовки військових частин (підрозділів), що відновлюють боєздатність.

У цей період проводиться послідовне злагодження підрозділів військової частини до дивізіону включно спільно з підготовкою штабу військової частини та штатними підрозділами забезпечення.

Основні зусилля у цьому періоді зосереджуються на проведенні:

- а)** заходів злагодження штабів (СШТ, КШТ, КШН);
- б)** повномасштабної підготовки підрозділів виключно на польовій НМТБ шляхом проведення КЗ, ККЗ, тренування з УРУ, контрольного заняття з УРУ;
- в)** тактичної (тактико-спеціальної, спеціальної) підготовки в комплексі з іншими предметами навчання шляхом відпрацювання визначеного переліку завдань.

У ході виконання тактичних завдань проводяться тактичні навчання батареї, дивізіонів, бригадні тактичні навчання (далі – БрТН), замислом яких передбачається відпрацювання всіх елементів визначених тактичних завдань. Рівень навченості підрозділу визначається за результатами проведення оцінювання (самооцінювання) відповідних рівнів.

Відрив особового складу підрозділу на виконання інших завдань, не пов'язаних з бойовою підготовкою, протягом періоду не допускається.

Основою організації та проведення заходів бойової підготовки ракетних військових частин (підрозділів) є організація та проведення занять з основних предметів навчання, а саме:

- а)** тактичної підготовки,
- б)** спеціальної підготовки,
- в)** технічної підготовки;
- г)** підготовки з УРУ.

Бойова підготовка ракетних військових частин (підрозділів) здійснюється під час проведення:

- а)** тактичних (тактико-стройових, тактико-спеціальних) занять;
- б)** комплексних занять;
- в)** контрольньо-комплексних занять;
- г)** тренувань з УРУ;
- д)** контрольних занять з управління вогнем;
- е)** тактичних навчань.

Підтримуючий період підготовки – підтримання готовності до виконання завдань за призначенням, несення бойового чергування, участь у міжвидових (стратегічних, командно-штабних та тактичних (тактико-спеціальних дослідницьких, багатонаціональних) навчаннях, визначення рівня боєздатності (оцінка першого або другого рівня).

Підтримуючий період підготовки – один із періодів підготовки військових частин (підрозділів), що відновлюють боєздатність. У цей період підрозділами відпрацьовується перелік навчальних завдань, переважно в пунктах постійної дислокації, на приказарменій НМТБ, полігонах військових частин з меншою інтенсивністю ніж під час інших періодів підготовки. Більша частина занять (до 80 % навчального часу) проводиться на тренажерах (тренажерних комплексах), решта занять (до 20 % навчального часу) у польових умовах, з використанням ОВТ.

Основні зусилля зосереджуються:

на недопущення зниження досягнутого рівня навченості підрозділу шляхом проведення заходів удосконалення злагодженості штабів, навченості особового складу та підрозділу (усунення недоліків за результатами проведення оцінювальних заходів у ході інтенсивного періоду, практичне опрацювання додаткових питань за змістом тактичних (спеціальних) завдань у ході комплексних занять;

на відпрацюванні індивідуальних завдань, а також завдань підготовки відділень (обслуг) та їм рівних.

У цей період проводиться індивідуальна підготовка офіцерів, сержантів (старшин). Колективна підготовка - злагодження відділень (обслуг), тактико-спеціальних навчань тощо. У підрозділах ланки відділення – взвод рівень навченості підтримується шляхом проведення тактичних, тактико-стройових занять; ланки батарея – дивізіон шляхом проведення тактико-стройових, комплексних занять та тактичних (тактико-спеціальних) навчань.

2.2. Заняття

2.2.1. Тактична підготовка

Одним з найважливіших показників боєздатності і бойової готовності підрозділів і частини в цілому є рівень польової виучки і її основи – тактичної підготовки. Вона дозволяє найбільш повно реалізувати принцип “вчити тому, що необхідно на війні”, забезпечує комплексне навчання військовослужбовців і підрозділів веденню бойових дій.

У ході бойової підготовки особовим складом набуваються різні знання і уміння. Але практичні навички діяти у бойових умовах, ефективне застосування озброєння та військової техніки, злагодженість ракетних підрозділів, набуваються під час тактичних (тактико-стройових, тактико-спеціальних) занять і тактичних (тактико-спеціальних) навчань. Тому тактична підготовка, як процес навчання військових частин (підрозділів) прийомам і способам ведення бойових дій, є одним з основних предметів навчання у системі бойової підготовки ракетних військових частин (підрозділів). У залежності від розвитку озброєння і військової техніки, організаційно-штатної структури підрозділів, характеру і способів ведення бойових дій змінюються і ускладнюються завдання, які вирішуються в ході тактичної підготовки.

Тактико-стройове заняття (ТСЗ) – є основною формою навчання військовослужбовця, однією із форм навчання першим і необхідним ступенем бойової підготовки підрозділів. Вони призначені для відпрацювання прийомів та способів дій військовослужбовців і підрозділів ланки відділення (обслуга), взвод, батарея при виконанні своїх функціональних обов'язків під час виконання бойових завдань (набуття індивідуальних бойових спроможностей). У ході їх проведення військовослужбовці та підрозділи навчаються діям у бойових умовах. Їх сутність полягає в тому, що з підрозділами відпрацьовується техніка виконання прийомів і способів дій за різних умов ведення бойових дій, спочатку по елементах у повільному темпі, а потім у цілому в межах встановленого нормативами часу. Недостатньо засвоєні елементи прийому і прийом у цілому повинні повторюватися доти, поки ті, хто навчається, не навчаться виконувати їх правильно, узгоджено і у встановлений нормативом час. Основний метод навчання на ТСЗ – вправа (тренування) у виконанні прийомів і способів дій в умовах ведення бойових дій. Але також можуть застосовуватися пояснення та показ.

Тактична обстановка на ТСЗ створюється для відпрацювання кожного навчального питання окремо і не пов'язується єдиним замислом. Вона повинна бути не складною, але забезпечувати якісне навчання підлеглих.

Для відпрацювання питань організації і здійснення взаємодії між з механізованими (танковими) підрозділами, підрозділами інших родів військ та спеціальних військ, ракетні підрозділи можуть бути залучені до проведення спільних тактико-стройових занять.

На одному занятті доцільно відпрацьовувати не більше трьох навчальних питань та всі нормативи, які відносяться до даного заняття.

Тривалість тактико-стройових занять встановлюється керівником заняття, виходячи з поставленої мети кожного заняття та кількості навчального часу, який забезпечує засвоєння особовим складом навчальних питань.

Тактико-стройові заняття покликані допомогти командирі підрозділу навчитися творчо застосовувати різні прийоми та способи дій під час ведення бойових дій залежно від обстановки, що склалася, тому під час тактико-стройових занять відпрацьовується не один, а кілька прийомів або способів дій.

Елементи прийому, що відпрацьовується, та прийом у цілому повинні повторюватися до тих пір, поки кожен не навчиться виконувати їх правильно та у встановлений нормативом час, а підрозділи не досягнуть злагоджених дій. Варто керуватися правилом: не домігшись чіткого виконання одного прийому, не відпрацьовавши якісно і в повному обсязі одне навчальне питання, недоцільно переходити до відпрацьовування наступного.

Організують і проводять тактико-стройові заняття: із відділенням (обслугою) – командир відділення (командир взводу), із взводом – командир взводу (командир батареї), із батареєю – командир батареї (командир дивізіону або його заступник). Тактико-стройові заняття з підрозділами проводяться з використанням озброєння і техніки або “піший по-машинному” на тактичному навчальному полі, або на необладнаній ділянці місцевості. На заняттях “піший по-машинному” для забезпечення управління підрозділами необхідно мати переносні радіостанції, мегафони, сигнальні прапорці та ліхтарі.

Найбільш ефективні і повчальні ті заняття, які проводяться на тактичному навчальному полі, тому що обладнання, яке використовується, дозволяє створити обстановку максимально наближену до умов реального бою. Керівник заняття повинен уміло використовувати обладнання тактичного навчального поля і засоби імітації. Тактична обстановка, яка створюється перед відпрацьовуванням кожного навчального питання, повинна бути нескладною, але забезпечувати якісне навчання підлеглих.

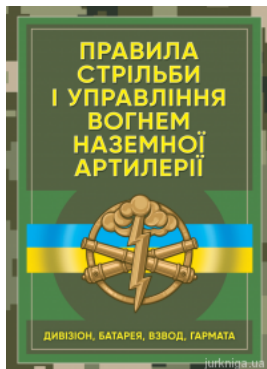
При відсутності в частині тактичного навчального поля для підготовки підрозділів або його значному віддаленні від частини, тактико-стройові заняття можуть проводитися на необладнаній місцевості. За планом керівника заняття переміщуються в інший район для створення нової тактичної обстановки. Для якісного проведення ТСЗ їх необхідно ретельно планувати і якісно готувати.

Підготовка ТСЗ включає: особисту підготовку керівника до заняття, уточнення (визначення) вихідних даних, вибір району (ділянки місцевості) для проведення заняття, проведення рекогносцировки району заняття, розробку плану проведення заняття; підготовку тих, кого навчають, до заняття, району заняття та засобів матеріально-технічного забезпечення.

Підготовка керівника до проведення заняття здійснюється на показових, інструкторсько-методичних заняттях, інструктажах і під час самостійної підготовки. Самостійна підготовка – основний метод підготовки керівника.

Керівник заняття вивчає вимоги стандарту (програми) бойової підготовки, необхідні розділи й статті бойового статуту, настанови та організаційно-методичні вказівки. Визначає навчальні цілі й зміст навчальних питань.

Книги, які можуть вас зацікавити



Правила стрільби і управління вогнем наземної артилерії (дивізіон, батарея, взвод, гармата)



Стрільба артилерії. Навчальний посібник



[Перейти на сайт](#) →